УДК 339.923:061.1ЄС:351.712(477)
DOI: https://doi.org/10.32782/2413-9971/2026-62-25

Шепель О.С.
PhD, асистент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: https://orcid.org/0009-0003-9200-9925

Shepel Oleksandra
PhD, Assistant at the Department of World Economy and International Economic Relations, Taras Shevchenko National University of Kyiv

ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС

Анотація. У статті досліджено публічні закупівлі як інструмент інтеграції до внутрішнього ринку ЄС в умовах євроінтеграції. Обґрунтовано, що закупівельна система є не лише механізмом забезпечення потреб державного сектору, а й каналом формування ринкової сумісності, розвитку конкуренції та адаптації інституційного середовища до європейських правил. Проаналізовано зв'язок реформування закупівель із наближенням до acquis ЄС, цифровізацією Prozorro, розширенням конкурентних процедур і доступом бізнесу до державного попиту. Визначено економічні канали впливу закупівель на інтеграційні процеси: інституційний, конкурентний, фінансовий, цифровий та міжнародний. Показано, що електронні інструменти та участь українських суб'єктів у європейських закупівельних процедурах створюють передумови для поглиблення інтеграції. Визначено напрями вдосконалення системи з урахуванням європейських стандартів.

Ключові слова: публічні закупівлі, євроінтеграція, ЄС, внутрішній ринок, економічна інтеграція, державний попит, конкурентоспроможність, Prozorro, Україна.

Постановка проблеми. В умовах євроінтеграції публічні закупівлі України доцільно розглядати не лише як механізм ресурсного забезпечення потреб державного сектору, а як один із економічних інструментів інтеграції до внутрішнього ринку ЄС, через який формуються стандарти конкуренції, прозорості, доступу до ринку та взаємодії держави з бізнесом. Європейська Комісія прямо пов'язує сферу публічних закупівель із завданнями підвищення конкурентоспроможності, підтримки інвестицій, інновацій, стійкості та економічної безпеки, що свідчить про поступову зміну підходу до закупівель – від вузько процедурного до стратегічно-економічного [1; 2].

Для України ця проблематика має особливе значення, оскільки реформа публічних закупівель офіційно визначається як складова зближення із стандартами Європейського Союзу, а переговорний скринінг за главою 5 «Public Procurement» став одним із перших практичних етапів секторального наближення до acquis ЄС. Водночас закупівельний сектор уже набув вагомого економічного масштабу: у 2024 р. в системі було укладено понад 3,2 млн контрактів на суму понад 888 млрд грн, причому майже 70 % цього обсягу припало на конкурентні процедури, а середня кількість учасників зросла до 1,88 на лот [4–6].

Отже, наукова проблема полягає в тому, що вітчизняний дискурс європейської трансформації публічних закупівель переважно концентрується на нормативному наближенні до права ЄС, тоді як економічний вимір цього процесу – вплив на інтеграцію України до внутрішнього ринку ЄС, конкурентоспроможність підприємств, структуру державного попиту та ринкові можливості бізнесу – залишається розкритим недостатньо [1; 3; 6]. Саме це зумовлює актуальність дослідження публічних закупівель України як інструменту економічної інтеграції до внутрішнього ринку ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика публічних закупівель України в умовах євроінтеграції представлена в міжнародних аналітичних матеріалах і сучасних наукових публікаціях, однак більшість наявних праць зосереджується або на нормативно-інституційному наближенні до acquis ЄС, або на окремих питаннях ефективності, прозорості та публічної цінності закупівельної системи без достатньо цілісного осмислення її ролі як інструменту економічної інтеграції до внутрішнього ринку ЄС [7–9]. У міжнародних аналітичних дослідженнях інтеграція України до внутрішнього ринку ЄС розглядається переважно через призму секторального наближення, інституційної спроможності та усунення регуляторних бар'єрів, тоді як сфера

© Шепель О.С., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

публічних закупівель фігурує як один із компонентів ширшої системи ринкової сумісності та економічної конвергенції [7; 8].

У працях українських дослідників публічні закупівлі інтерпретуються насамперед як механізм інституційної конвергенції, фінансової ефективності, розвитку конкурентного середовища та доступу до міжнародних закупівельних ринків. Зокрема, Г. Котіна, М. Степура, І. Устич і К. Заходжай акцентують на інституційному зближенні закупівельної системи України з acquis ЄС та її трансформації в напрямі public value creation [9]. Д. В. Бойченко розглядає публічні закупівлі крізь призму фінансової ефективності, прозорості та гармонізації з європейськими оціночними стандартами [10]. Т. Дем'яненко та В. Євченко пов'язують розвиток закупівельної системи з формуванням конкурентного середовища в економіці України [11]. І. О. Устич досліджує значення Угоди СОТ про державні закупівлі (GPA) як одного з інструментів євроінтеграції та розширення можливостей участі українських компаній у міжнародних тендерах [12]. М. Карлін і А. Болчук аналізують трансформаційний вплив змін у сфері публічних закупівель на розвиток публічних фінансів України в умовах європейської інтеграції [13].

Таким чином, наявні дослідження створюють вагому теоретичну й аналітичну основу для вивчення публічних закупівель у контексті євроінтеграції, однак у них недостатньо розкрито саме економічний зміст закупівель як інструменту інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС – з точки зору ринкового доступу, конкурентоспроможності, сумісності правил господарювання та включення у європейський простір державного попиту [7; 9–13].

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування ролі публічних закупівель України як інструменту економічної інтеграції до внутрішнього ринку ЄС в умовах євроінтеграції та визначення напрямів підвищення їхньої економічної результативності в контексті наближення до європейських правил функціонування ринку. Для досягнення поставленої мети у статті передбачено виконання таких завдань: з'ясувати економічну сутність публічних закупівель у процесі секторальної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС; проаналізувати, як трансформація закупівельної системи впливає на конкурентне середовище, ринкову сумісність і доступ бізнесу до організованого державного попиту; узагальнити наукові підходи до оцінки інституційної конвергенції, фінансової ефективності та конкурентних ефектів публічних закупівель; виявити основні економічні обмеження та суперечності, що стримують використання закупівельної системи як інструменту інтеграції до внутрішнього ринку ЄС; а також визначити практичні напрями вдосконалення закупівельної політики України з урахуванням європейських стандартів, цифрової трансформації та завдань повоєнного економічного відновлення.

Результати дослідження. Публічні закупівлі України в умовах євроінтеграції доцільно розглядати як інституціоналізований канал державного попиту, через який формується сумісність національного економічного середовища з правилами функціонування внутрішнього ринку ЄС [1; 7-8]. У цьому значенні закупівельна система виконує не лише забезпечувальну функцію, а й функцію ринкової стандартизації, оскільки закріплює принципи відкритої конкуренції, недискримінації, прозорості, цифрової взаємодії та підзвітності витрачання публічних коштів, які є базовими і для європейського економічного простору [1–2].

Економічний зміст інтеграційної ролі публічних закупівель полягає в тому, що вони безпосередньо впливають на умови доступу бізнесу до значного обсягу гарантованого попиту, на витрати входження до ринку, на рівень і щільність конкуренції, а також на здатність підприємств діяти в умовах ринкових правил, сумісних із внутрішнім ринком ЄС [1; 6–7]. Для України це має особливе значення, оскільки реформа закупівель офіційно визначається як процес підвищення прозорості, конкурентності та професіоналізації із поступовим наближенням до стандартів Європейського Союзу [2]. Показово, що скринінг за главою 5 «Public Procurement» став одним із перших практичних етапів секторальної оцінки готовності України до подальшого входження в регуляторний простір ЄС [3].

У ширшому міжнародному вимірі значення закупівельної системи для економічної інтеграції посилюється членством України в Угоді СОТ про державні закупівлі (GPA): Міністерство економіки України наголошує, що з 2016 року це відкрило українському бізнесу доступ до ринків закупівель 48 країн із сумарним річним обсягом близько 1,7 трлн дол. США [2; 12]. У такий спосіб публічні закупівлі виступають не лише інструментом внутрішньої реформи, а й каналом інтеграції України у ширший міжнародний простір державного попиту, що набуває особливої ваги в контексті поступового входження до внутрішнього ринку ЄС.

Оцінка економічної ролі публічних закупівель у контексті євроінтеграційних процесів потребує врахування масштабів ринку державного попиту та його впливу на господарську активність. За даними Міністерства економіки України, у 2024 році через систему публічних закупівель було укладено понад 3,2 млн договорів на загальну суму більше 888 млрд грн, причому близько 70 % їх вартості забезпечили конкурентні процедури закупівель [4]. Такі показники свідчать про вагоме значення цього сегмента як одного з ключових механізмів розподілу бюджетних ресурсів та стимулювання підприємницької діяльності.

Додатково про зростання ефективності та конкурентності закупівельного середовища свідчать результати досліджень Transparency International Ukraine. Зокрема, у 2024 році середня кількість учасників торгів збільшилася до 1,88 на один лот, що вказує на поступове розширення конкуренції серед постачальників. Водночас суттєву динаміку продемонстрував електронний каталог Prozorro Market, через який було здійснено закупівель на

суму 111,3 млрд грн. Порівняно з попереднім періодом кількість операцій у цьому сегменті зросла більш ніж утричі, а їхня очікувана вартість збільшилася понад у п'ять разів [5]. Зазначені тенденції дають підстави розглядати Prozorro Market як важливий інструмент підвищення ефективності функціонування ринку державного попиту. Його розвиток сприяє зменшенню трансакційних витрат для учасників закупівельного процесу, спрощує доступ суб'єктів господарювання до державних замовлень та розширює можливості залучення бізнесу до стандартизованих сегментів закупівель. У ширшому контексті це відповідає європейським підходам до організації електронних закупівель і створює додаткові передумови для інтеграції України до єдиного економічного простору Європейського Союзу.

Додатковий вимір еволюції системи демонструють дані цифрової держави: у 2024 році в Prozorro було понад 3,5 млн оголошених закупівель, а їх очікувана вартість перевищила 1 трлн 816 млрд грн. Станом на початок 2025 року продажі через Prozorro Market перевищили 100 млрд грн, до каталогу було залучено понад 6 тис. підприємців, а заощадження держави перевищили 12,5 млрд грн [5; 15]. У сукупності це свідчить про те, що закупівельна система дедалі більше перетворюється на великий цифровий ринок державного попиту, а не лише на процедуру бюджетного витрачання.

Ще більш показовою є динаміка бізнесової участі. За оцінкою Європейського банку реконструкції та розвитку, кількість українських комерційних фірм, що беруть участь у публічних закупівлях, зросла з 14 тис. у 2014 році до 140 тис. у 2024 році, тобто у 10 разів, а сукупні бюджетні заощадження, пов'язані з функціонуванням Prozorro, перевищили 8,7 млрд дол. США. Це означає, що реформа закупівель вплинула не лише на адміністративний порядок витрачання коштів, а й на масштабне розширення підприємницької бази ринку державного попиту [14; 15]. (Див. рис. 1)

З економічної точки зору закупівельна система сприяє інтеграції до внутрішнього ринку ЄС тоді, коли вона не лише формально відповідає нормам, а й забезпечує для бізнесу передбачуване конкурентне середовище. Зростання частки конкурентних процедур та числа учасників у 2024 році свідчить, що український ринок публічних закупівель поступово набуває рис більшої ринкової щільності, тобто такого стану, за якого державний попит дедалі менше розподіляється адміністративно і дедалі більше – через ринкове змагання [4; 5].

Суттєвим чинником трансформації сфери публічних закупівель виступає цифровізація. Запровадження електронної системи Prozorro забезпечило переведення закупівельних процедур в онлайн-середовище та сприяло відкриттю ринку державного замовлення для значно ширшого кола учасників. Використання цифрових інструментів дозволяє мінімізувати трансакційні та інформаційні витрати, стандартизувати процедури, прискорити доступ суб'єктів господарювання до тендерних можливостей і підвищити рівень структурованості та машинної обробки даних. У результаті закупівельна система України дедалі більше набуває характеристик відкритого електронного ринку, притаманних європейській практиці [1–2; 14–15]. У цьому контексті цифровізацію доцільно трактувати не лише як інструмент забезпечення прозорості та підзвітності, а й як важливий інституційний механізм гармонізації національної системи публічних закупівель із принципами функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу [7; 9]. Основні економічні канали такого впливу узагальнено в табл. 1.

Одним із найбільш переконливих індикаторів того, що закупівельна система України поступово вбудовується в ширший європейський закупівельний простір, є поява українських юридичних осіб серед переможців процедур, оприлюднених на TED. Важливо уточнити, що TED охоплює насамперед контракти вище європейських порогів, а data dashboard базується на Contract Award Notices із 2018 року; отже, наведені нижче приклади є найбільш верифікованими відкритими кейсами доступу українських суб'єктів до закупівельного простору ЄС [16].

Першим прикладом є Інститут Київської школи економіки, який увійшов до складу переможців контракту Європейської Комісії «Подальше наближення до законодавства ЄС та міжнародних стандартів у сфері фінансових ринків в Україні». Загальна вартість закупівлі становила 3 000 000 євро, а контракт було укладено 18.08.2025 [17]. Цей кейс є показовим, оскільки українська інституція виступає учасником процедури, безпосередньо пов'язаної

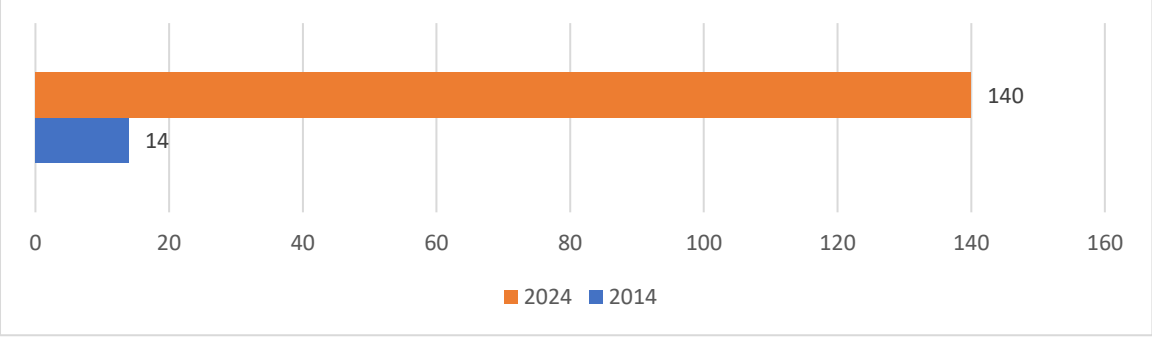


Рис. 1. Кількість українських компаній, що подаються на публічні закупівлі, тис. [14]

Таблиця 1

Економічні канали впливу публічних закупівель України на інтеграцію до внутрішнього ринку ЄС

Канал впливу	Зміст	Практичний прояв
Інституційний	зближення правил закупівель, доступу, оскарження та підзвітності	скринінг за главою 5, наближення до acquis ЄС
Конкурентний	розширення доступу до державного попиту та посилення конкуренції	зростання частки конкурентних процедур і кількості учасників
Фінансовий	підвищення результативності використання бюджетних ресурсів	заощадження Prozorro, фінансова ефективність системи
Цифровий	зниження трансакційних витрат для бізнесу через електронні інструменти	Prozorro, Prozorro Market, відкриті дані
Міжнародний	вихід українських суб'єктів до ширшого простору публічних закупівель	GPA-доступ, участь українських юросіб у TED-процедурах

Джерело: складено автором за [2–5; 8; 10–11; 14–15]

з регуляторним наближенням України до стандартів Європейського Союзу [17].

Другий показовий приклад – контракт Європейської Комісії на створення Electronic Regulatory Platform (ERP) для українського телеком-регулятора. Переможцями закупівлі стали Limited Society "Laboratory of information systems" та EUROTELECOM (обидва – Україна), а загальна вартість контракту становила 1 394 450 євро, дата укладення – 13.05.2025 [18]. Цей кейс демонструє, що українські компанії вже присутні у проєктах цифрової та регуляторної модернізації, які оприлюднюються у європейському закупівельному середовищі [18].

Третій приклад – Ernst & Young Limited Liability Company Ukraine, яка виступила серед переможців контракту Європейської Комісії EU-Ukraine Business Engagement, оприлюдненого в TED у 2026 році як закупівля в Бельгії. Загальна вартість закупівлі становила 1 149 700 євро, дата укладення контракту – 26.02.2026 [19]. Цей кейс свідчить про те, що українські юридичні особи поступово з'являються не лише у контрактах «для України», а й у ширшому контексті бізнес- та інвестиційної взаємодії ЄС з Україною [19].

Таким чином, хоча наведені приклади наразі не мають масового характеру, вони засвідчують наявність реальних практик інтеграції українських економічних агентів до європейського ринку публічних закупівель, що свідчить про поступовий вихід їхньої діяльності за межі внутрішньої екосистеми Prozorro [16]–[19]. Це є важливим аргументом у контексті дослідження, оскільки підтверджує, що економічна інтеграція реалізується не лише на рівні інституційних та регуляторних трансформацій, а й через конкретні механізми участі у закупівельних процесах на європейському рівні.

Значущість закупівельної системи для євроінтеграції підтверджується також динамікою міжнародної допомоги та реформної підтримки. У статті Г. Котіної, М. Степури, І. Устича та К. Заходжая показано, що міжнародне донорське фінансування, пов'язане з міжнародними публічними закупівлями та повоєнною відбудовою, зросло з €1,1 млн у 2019 році до €20,2 млн у 2025 році [9]. Це відображає не лише зростання обсягів зовнішньої підтримки, а й поступове інституційне визнання ролі української системи закупівель як каналу реалізації міжнародних програм [9; 13]. (Див. рис. 2)

Таким чином, закупівлі розглядаються не лише як сфера внутрішнього бюджетного менеджменту, а як інфраструктура взаємодії з європейськими та міжнародними фінансовими інструментами. Саме тому закупівельна реформа поступово набуває значення складової ширшої архітектури економічної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, де поєднуються правила державного попиту, цифровізація, донорське фінансування та сумісність інституцій [7–9].

Висновки. Проведене дослідження дає підстави розглядати трансформацію системи публічних закупівель України в умовах євроінтеграції як складову ширшого процесу адаптації національного господарського середовища до логіки функціонування

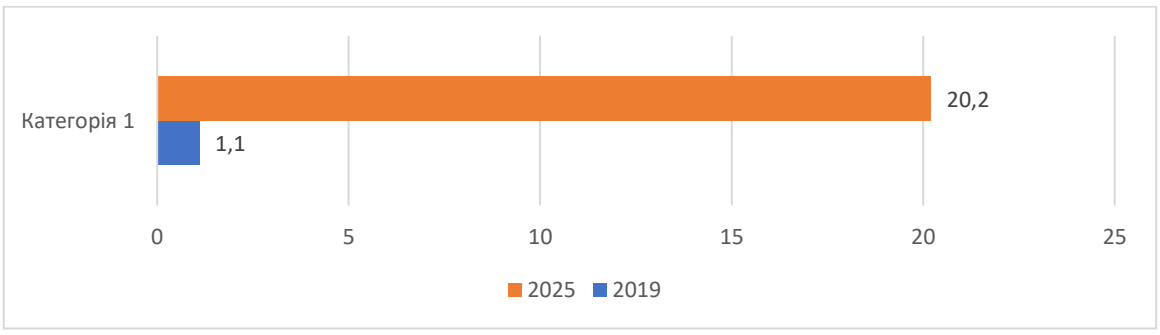


Рис. 2. Міжнародне донорське фінансування у сфері закупівель України, млн. дол США [9]

внутрішнього ринку ЄС. У цьому зв'язку визначальним є не лише нормативне наближення до європейських вимог, а й поступове закріплення практик відкритої конкуренції, процедурної передбачуваності, цифрової прозорості та недискримінаційного доступу до державного попиту, що формують економічну сумісність із європейським ринковим простором.

Отримані результати засвідчили, що значення публічних закупівель виходить за межі суто бюджетно-адміністративної функції, оскільки вони впливають на структуру конкурентного середовища, масштаби участі бізнесу в державному попиті та умови включення українських суб'єктів у ширший європейський закупівельний простір. Показовими в цьому сенсі є як розширення цифрових каналів участі й зростання конкуренції в національній системі, так і наявність уже зафіксованих кейсів участі українських юридичних осіб у процедурах, оприлюднених у TED, що свідчить про поступовий перехід від моделі внутрішньої адаптації до моделі фактичної ринкової присутності.

З огляду на це подальший розвиток сфери публічних закупівель в Україні доцільно пов'язувати з поглибленням її функціональної спроможності: удосконаленням аналітичної інфраструктури, професіоналізацією замовників, зменшенням процедурних асиметрій та розширенням інструментів міжнародної участі українського бізнесу. Саме за таких умов закупівельна система може виступати не допоміжним адміністративним механізмом, а одним із реальних каналів економічної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС.

Список використаних джерел:

1. Public procurement. European Commission. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement_en (дата звернення: 11.06.2026).
2. Public procurement reform. Ministry of Economy of Ukraine. URL: https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=en-GB&id=4f2cb072-bac6-4ded-b564-5a00dd24511a&title=ReformOfStateProcurement (дата звернення: 11.06.2026).
3. Bilateral meetings between Ukraine and the European Commission within the framework of the screening started. Government Office for Coordination of European and Euro-Atlantic Integration. 2024. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/en/news/rozpochalysya-dvostoronni-zustrichi-mizh-ukrayinoyu-ta-yevrokomisiyeyu-v-mezhah-skryningu/ (дата звернення: 11.06.2026).
4. EU4PFM International Conference "Public Procurement Reform in Ukraine – On the Way to the EU" held in Kyiv. Ministry of Economy of Ukraine. 2025. URL: https://me.gov.ua/News/Detail/3332a1d8-a711-4fe9-a31d-660c08a6f55e?lang=en-GB&title=Eu4-pfmInternationalConferencepublicProcurementReformInUkraineOnTheWayToTheEuHeldInKyiv (дата звернення: 11.06.2026).
5. Public Procurement 2024. Functioning of the Field and Changes to It. Transparency International Ukraine. 2025. URL: https://ti-ukraine.org/en/research/public-procurement-2024-functioning-of-the-field-and-changes-to-it/ (дата звернення: 11.06.2026).
6. Commission provides guidance to Member States to boost EU competitiveness. European Commission. 2025. URL: https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-provides-guidance-member-states-boost-eu-competitiveness-2025-06-04_en (дата звернення: 11.06.2026).
7. Ukraine's Integration into the EU Internal Market in Wartime: Challenges and Opportunities. Ukrainian Centre for European Policy. 2023. URL: https://ucep.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/zvit_internmarket_2023_eng.pdf (дата звернення: 12.06.2026).
8. Ukraine 2025 Report. European Commission. 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/17115494-8122-4d10-8a06-2cf275eecde7_en?filename=ukraine-report-2025.pdf (дата звернення: 12.06.2026).
9. Kotina H., Stepura M., Ustych I., Zakhozhai K. Institutional convergence of Ukraine's international public procurement under the European integration. *Public and Municipal Finance*. 2025. Vol. 14, no. 4. Pp. 38–55. DOI: https://doi.org/10.21511/pmf.14(4).2025.04
10. Бойченко Д. В. Фінансова ефективність публічних закупівель в Україні: аналіз прозорості та гармонізація з оціночними стандартами ЄС. *Стратегія економічного розвитку України*. 2025. Т. 57. С. 72–90. DOI: https://doi.org/10.33111/sedu.2025.57.072.090
11. Дем'яненко Т., Євченко В. Вплив публічних закупівель на розвиток конкурентного середовища в економіці України. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.* 2025. Т. 348, Вип. 6. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-36
12. Устич І. О. Роль Угоди про державні закупівлі (GPA) СОТ у євроінтеграції України. *Економіка та суспільство.* 2025. Вип. 78. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-107
13. Karlin M., Bolchuk A. The impact of changes in public procurement on the development of public finances in Ukraine under the conditions of European integration. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2024. Vol. 2, no. 38. Pp. 45–52. DOI: https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-02-45-52
14. Niewiadomska E. The impact of the Prozorro procurement system on the Ukrainian economy. *Law in Transition Journal.* 2025. URL: https://www.ebrd.com/content/dam/ebrd_dxp/assets/pdfs/legal-transition/Law%20in%20Transition%20journal/LiTJ%202025/ebrd-lit25-the-impact-of-the-prozorro-procurement-system-on-the-ukrainian-economy.pdf (дата звернення: 12.06.2026).
15. Prozorro – information about the project Prozorro. Digital State. URL: https://digitalstate.gov.ua/projects/govtech/prozorro (дата звернення: 12.06.2026).

16. Dashboard on contracts published on TED. TED, Publications Office of the European Union. URL: https://ted.europa.eu/en/simap/dashboard-contracts-published (дата звернення: 12.06.2026).
17. Further regulatory approximation with the EU legislation and international standards in financial markets in Ukraine. TED. Contract award notice 554019-2025. URL: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/554019-2025 (дата звернення: 12.06.2026).
18. Electronic Regulatory Platform (ERP) for the National Commission for the State Regulation of Electronic Communications, Radio Frequency Spectrum and the Provision of Postal Services (NCEC). TED. Contract award notice 538206-2025. URL: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/538206-2025 (дата звернення: 12.06.2026).
19. EU-Ukraine Business Engagement. TED. Contract award notice 298675-2026. URL: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/298675-2026 (дата звернення: 12.06.2026).

References:

1. European Commission. (n.d.). Public procurement. Available at: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement_en (accessed June 11, 2026).
2. Ministry of Economy of Ukraine. (n.d.). Public procurement reform. Available at: https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=en-GB&id=4f2cb072-bac6-4ded-b564-5a00dd24511a&title=ReformOfStateProcurement (accessed June 11, 2026).
3. Government Office for Coordination of European and Euro-Atlantic Integration. (2024). Bilateral meetings between Ukraine and the European Commission within the framework of the screening started. Available at: https://eu-ua.kmu.gov.ua/en/news/rozpochalysya-dvostoronni-zustrichi-mizh-ukrayinoyu-ta-yevrokomisiyeyu-v-mezhah-skryningu/ (accessed June 11, 2026).
4. Ministry of Economy of Ukraine. (2025). EU4PFM International Conference "Public Procurement Reform in Ukraine – On the Way to the EU" held in Kyiv. Available at: https://me.gov.ua/News/Detail/3332a1d8-a711-4fe9-a31d-660c08a6f55e?lang=en-GB&title=Eu4-pfmInternationalConferencepublicProcurementReformInUkraineOnTheWayToTheEuHeldInKyiv (accessed June 11, 2026).
5. Transparency International Ukraine. (2025). Public Procurement 2024. Functioning of the Field and Changes to It. Available at: https://ti-ukraine.org/en/research/public-procurement-2024-functioning-of-the-field-and-changes-to-it/ (accessed June 11, 2026).
6. European Commission. (2025). Commission provides guidance to Member States to boost EU competitiveness. Available at: https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-provides-guidance-member-states-boost-eu-competitiveness-2025-06-04_en (accessed June 11, 2026).
7. Ukrainian Centre for European Policy. (2023). Ukraine's Integration into the EU Internal Market in Wartime: Challenges and Opportunities. Available at: https://ucep.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/zvit_internmarket_2023_eng.pdf (accessed June 12, 2026).
8. European Commission. (2025). Ukraine 2025 Report. Available at: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/17115494-8122-4d10-8a06-2cf275eecde7_en?filename=ukraine-report-2025.pdf (accessed June 12, 2026).
9. Kotina, H., Stepura, M., Ustych, I., & Zakhozhai, K. (2025). Institutional convergence of Ukraine's international public procurement under the European integration. *Public and Municipal Finance*, vol. 14, no. 4, pp. 38–55. DOI: https://doi.org/10.21511/pmf.14(4).2025.04
10. Boichenko, D. V. (2025). Finansova efektyvnist publichnykh zakupivel v Ukraini: analiz prozorosti ta harmonizatsiia z otsinochnymy standartamy YeS [Financial efficiency of public procurement in Ukraine: Analysis of transparency and harmonization with EU evaluation standards]. *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy*, vol. 57, pp. 72–90. DOI: https://doi.org/10.33111/sedu.2025.57.072.090 (in Ukrainian).
11. Demianenko, T., & Yevchenko, V. (2025). Vplyv publichnykh zakupivel na rozvytok konkurentnoho seredovyshcha v ekonomitsi Ukrainy [The impact of public procurement on the development of a competitive environment in the economy of Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Ekonomichni nauky*, vol. 348, no. 6. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-36 (in Ukrainian).
12. Ustych, I. O. (2025). Rol Uhody pro derzhavni zakupivli (GPA) SOT u yevrointehratsii Ukrainy [The role of the WTO Government Procurement Agreement (GPA) in Ukraine's European integration]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 78. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-107 (in Ukrainian).
13. Karlin, M., & Bolchuk, A. (2024). The impact of changes in public procurement on the development of public finances in Ukraine under the conditions of European integration. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, vol. 2, no. 38, pp. 45–52. DOI: https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-02-45-52
14. Niewiadomska, E. (2025). The impact of the Prozorro procurement system on the Ukrainian economy. *Law in Transition Journal*. Available at: https://www.ebrd.com/content/dam/ebrd_dxp/assets/pdfs/legal-transition/Law%20in%20Transition%20journal/LiTJ%202025/ebrd-lit25-the-impact-of-the-prozorro-procurement-system-on-the-ukrainian-economy.pdf (accessed June 12, 2026).
15. Digital State. (n.d.). Prozorro – Information about the Project Prozorro. Available at: https://digitalstate.gov.ua/projects/govtech/prozorro (accessed June 12, 2026).
16. TED, Publications Office of the European Union. (n.d.). Dashboard on Contracts Published on TED. Available at: https://ted.europa.eu/en/simap/dashboard-contracts-published (accessed June 12, 2026).

17. TED. (2025). Further Regulatory Approximation with the EU Legislation and International Standards in Financial Markets in Ukraine. Contract award notice 554019-2025. Available at: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/554019-2025 (accessed June 12, 2026).
18. TED. (2025). Electronic Regulatory Platform (ERP) for the National Commission for the State Regulation of Electronic Communications, Radio Frequency Spectrum and the Provision of Postal Services (NCEC). Contract award notice 538206-2025. Available at: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/538206-2025 (accessed June 12, 2026).
19. TED. (2026). EU-Ukraine Business Engagement. Contract award notice 298675-2026. Available at: https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/298675-2026 (accessed June 12, 2026).

PUBLIC PROCUREMENT OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION AS AN INSTRUMENT OF ECONOMIC INTEGRATION INTO THE EU INTERNAL MARKET

Summary. The article examines public procurement of Ukraine in the context of European integration as an instrument of economic integration into the EU internal market. The study proceeds from the premise that public procurement should be interpreted not only as a mechanism for meeting public sector needs, but also as a structured channel of state demand that shapes market access conditions, competitive behaviour, institutional compatibility, and the ability of national firms to operate under the rules of the European economic space. Particular attention is paid to the economic dimension of procurement reform, namely its impact on competition, transparency, transaction costs, supplier access, and the gradual approximation of Ukraine's procurement environment to the principles governing the EU internal market. The paper systematizes current scientific approaches to institutional convergence, public value creation, financial efficiency, and competitive effects of procurement policy, and identifies the key analytical gap related to the insufficient conceptualisation of procurement as a tool of economic rather than solely legal integration. The article argues that the transformation of the Ukrainian procurement system is closely connected with the development of Prozorro, the expansion of competitive procedures, and the gradual incorporation of EU standards into procurement governance. It is substantiated that the economic potential of public procurement in the process of European integration is revealed through lower entry barriers to state demand, broader market access for firms, stronger competition, higher transparency of public spending, and greater trust in public institutions. The study concludes that further advancement of public procurement in Ukraine should be associated with deeper digitalisation, improvement of procurement analytics, professionalisation of contracting authorities, and integration of procurement policy into the broader objectives of market compatibility, post-war recovery, and long-term economic integration into the EU internal market.

Keywords: public procurement, European integration, EU, internal market, economic integration, public demand, competitiveness, Prozorro, Ukraine.

Дата надходження статті: 02.09.2026
Дата прийняття статті до публікації: 04.10.2026
Дата публікації статті: 05.11.2026